

БЕЛЕЖКИ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА ДИРЕКЦИОННИЯ СЪВЕТ ПО ПРИЕМАНЕ СКИЦИТЕ
ЗА ДЕКОР НА ХУДОЖНИКА АТАНАС ВЕЛЯНОВ ЗА ПОСТАНОВКАТА НА ПИЕСАТА
"ПТИЦИТЕ НА НАШАТА МЛАДОСТ" ОТ ЙОН ДРУЦЕ

3 ноември 1972

ПРИСЪСТВУВАЩИ: Александър Гетман, Елка Мънгова, Банчо Банов, Александър Панков, Танчев, майор Атанасов, Петко Карлуковски, Венера Наследникова, Николай Николаев, Илияна Друмева, Стефан Великов, Кирил Неделчев, Карамихов, Кръстьо Мирски, Сава Хашъмов, Иван Йорданов, Дамян Бърняков, Атанас Велянов, Енчо Халачев.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Така както сме се събрали, с представители на литературното бюро, режисьорската колегия, художниците и администрацията, както и с актьори, днешното ни заседание може да бъде обявено за дирекционно-художествен съвет. Това заседание е насрочено, за да прегледа и приеме художественото решение на декора на Атанас Велянов. Има думата художникът.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ. Другари, вие всички знаете пиесата.

ЕЛКА МЪНГОВА. Наско, малко по-високо, защото не се чува.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ. По-високо няма да мога, защото не се чувствавам добре, болен съм и имам температура.

Тоновете на скиците, които виждате са малко по-тъмни от тези, които ще получим на сцената. Пиесата има изключително сложна конструкция, защото налага 16 промени. За сцената на Сатирата се оказва малко тясна. В първата част на пиесата има редуване на две основни сцени. Пак казвам, че тук колоритът е малко по-студен отколкото ще бъде реализиран. Първата картина дава основното постоянно решение на конструкцията: хълмисто поле, път през полето, най-горе изсъхнало дърво с изоставено щъркелово гнездо на него. Скицата е по-сурова в колорит отколкото ще бъде на сцената. След-

ващата сцена е къщата на леля Руца. Това е същата основна конструкция, но при обърнато положение на кръга. Старал съм се да дам колкото се може по-изчистено от вещи пространство, но все едно самият текст налага доста голямо количество.

След тази картина, струва ми се, че идва въображаемата сцена на срещата на Павел с майка му. Тези платна, които виждате, тези бели платна - Халачев има задачата да ги построи по време на самата игра.

Следващата ~~сцена~~ скица е срещата на Павел с момичето. Тук при основната конструкция отгоре на чиги ще се спускат условно клони на дървета.

Следващата скица е за срещата с човека с очила. Тук давам един условен кабинет с три тавана като за сън.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН /смее се/. Честно казано до тук нищо не разбрах.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ /също се смее/. По-добре няма да мога да обясня.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Това е също като случая с Чочоолу. На един изпит му дават да начертае изключително сложен чертеж на траншеи. Той се потил и тъй и инък и накрая казал: "Другари генерали, излишно е да ме тормозите, по-добре ми дайте кирка и лопата и ще ви ги изкопая. /Смях/. Това било условно, това - студено, как искате аз да си го представя. /Смях/. Кажете ми каква е основната идея на настоящия терен?"

АТАНАС ВЕЛЯНОВ. Това е пътя, така да се каже, на човека. /сам се смее на думите си./

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН /също се смее/. Да ви питам тогава къде е врага, къде са диверсиите по пътя? /Общ смях/.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. /на смях/. Тези неща не се обясняват, те се правят.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Енчо, кажи нещо за идеята си.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Какво да кажа? Нямам какво да казвам.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. За мен е ясно едно, че след като гледахте Английския кралски театър, всички се разболяхте, познах ли? /Смее се./ След

английския театър всички са болни...освен жените./Смях:/

АТАНАС ВЕЛЯНОВ. В първата част има осем промени и осем има във втората. Следващата скица е за декора на свадбата. Представлява веранда. Сега тук миманса ще разнообрази по колорит чрез костюмите си сцената. Следващата скица е стаята на Павел Русо. Пялата е в бели перлета. И последната сцена - пак се връща къщата на леля Руца. Тази скица е за срещата с господ бог.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Имате думата, другари.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Искам да задам един въпрос. Става дума за дървото. Така ли трябва то да доминира над всичко, защото това изгнило дърво е символ на всичко старо, гнило, отивашо си от живота. При такова оформление дървото става ключ на целия декор и човек остава с впечатлението, че всичко това гнило всеки момент ще рухне. Това ли е целта?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Нищо подобно. Това е просто едно изсъхнало старо дърво, с празно шъркелово гнездо на него. Накрая, когато Паулина ражда, дървото ще бъде окичено с дарове като коледна елха и ще оживее.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Тогава ме вълнува още и един технически въпрос. Как ще стават нарежданията на интериорите отзаде - нали всичко това ще се вижда от публиката?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. В сцените с бълнуванията никакви нареждания не са необходими отзаде, защото всичко ще се спуска на чиги над общия терен. За втората част след спускането на завесата, промените ще бъдат предварително построени на кръга.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Тогава моето мнение е, че решението е много добро и всички картини са осъществими, стига да не се получават паузи при смяната им.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Всичко ще върви без антракт, паузи няма да има, ще има една непрекъснатост на действието.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Общо взето приемам декора. Решението на художника е пе-

стеливо, хубаво е това, че той не е тръгнал по битовата линия, защото самата пиеса не е битова.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Специалистите да се изкажат по изпълнението на декора дали ще има трудности?

ПАНКОВ. По изработването на декора ще ни затрудни само машинната част. Предвижда се хидравличен мост, който да вдига леглото на 2 метра височина. Но ще се справим с положението за 12 декември с целия декор. 12 декември за нас е последния срок, защото на тази дата Енчо Халачев слиза на голяма сцена и няма да може да се репетира мизансцен без декор. Но много ще ни затрудни това, че по време на репетиции няма къде да има да извозваме този декор. Те не искат в Сатирата дори сега да ни отделят един план за нашия декор.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Предупредил съм ви, че устни оплаквания не приемам. Каквито пречки срещате с другите театри - казал съм ви - устно не! - само писмено ще ми докладвате.

ПАНКОВ. Скиците за мен са цветни дотолкова, доколкото те трябва да дадат на художниците-изпълнители указанията за гамата, която да търсят. За нас това са работни скици, отколкото една цялостна композиция на декора. Хоризонтът ще го оцветим предварително с боя, а после допълнително ще го оцветяваме, защото само с осветлението на Сатирата нищо няма да стане. Осветлението на Сатирата е един кошмар.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Художниците на театъра няма ли да кажат мнението си?

ВЕНЕРА НАСЛЕДНИКОВА-. Велянов ни предлага едно лаконично решение с пестелив детайл. Бих искала да видя и костюмите.

АТАНАС БЕЛЯНОВ. Костюмите не са готови. Даже не съм ги почвал. Времето ми беше много малко.

ПАНКОВ. И за нас времето ще бъде много малко, затова предлагам на дру-

гаря Халачев по отношение на костюмите, да намали миманса или да ползва гардероба на театъра.

ТАНЧЕВ. И аз искам да се изкажа.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Изкажете се по въпроса дали има сметка тази постановка.

ТАНЧЕВ. Точно за това искам да говоря. Ние сме национален театър, тук е събран така да се каже най-способния персонал - и режисьори и актьори. И как можете всички вие да стоите и всичко да харесвате и никой да няма да каже нещичко за забележка. Къде ще се прави тази хидравлика ви питам аз? Сашо Панков е страхлив човека и не смее да си каже изцяло думата, само мънка. Кажете ми къде ще се прави този декор? Лошо се постъпва с приемането на декора, всичко ви харесва, на всичко ръкоплещите. Като направите хидравликата елате и ми кажете тогава. Мислете и за това къде и как ще се изнася този декор след репетициите, кръг не може да се разваля и всички работници пишат и искат допълнително заплащане.

ПАНКОВ. Финансовата стойност ще се увеличи, защото Енчо Халачев иска терена да бъде застлан с каракул. До сега за тези цели ние сме използвали декорационно зебло.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ. Нали се уговорихме, че ще опитаме и едното и другото.

ПАНКОВ. На каракула финансовата стойност е огромна. Един квадратен метър струва 11 лева, а на зеблото е 2-3 лева.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Разликата е действително голяма.

ПАНКОВ. Не забравяйте освен това, че квадратурата, която трябва да се покрие с каракул е 150 кв.м.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ/избухва/. Какво ми говорите вие? Декорът на цялата пиеса е от евтин материал, всичко ще струва една кола колци и при това вие ми забранявате да говоря за 1500 - 2000 лева. Не може да се говори така. Колците ще струват не повече от 200 лева.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Никой до сега не ми е представял финансова сметка

на пиесата.

СВЕВЕЛИНА ГЪОРОВА. Мисля, че можем да си позволим тази сума, след като ще правим само три пиеси за сезон.

ПАНКОВ. Според мен зеблото ще бъде по-ефектно.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Шом има спор - зебло или каракул - художникът ще го реше на място. Ще се пробва и едното и другото.

КАРАМИХОВ. Искам да кажа нещо по повод думите на Танчев. Платформа се вдига само от един човек. То е елементарно съоръжение, никакъв механизъм.

ТАНЧЕВ. Как ще го вметите в Сатирата?

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. Нека от сега се обмислят спокойно всички неща.

МАЙОР АТАНАСОВ. От сега ви предупреждавам - ще имате големи разpravии с нашите хора, аз до сега си мълчах, защото ставаше дума само за дървен материал.

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. Този тере^н трябва да бъде конструиран така, че да е максимално разглобяем.

ИВАН ЙОРДАНОВ. Наско, конструкцията трябва да бъде от отделни обе мни парчета.

МАЙОР АТАНАСОВ. На вас ви е лесно винаги, а след това се оказва, че много неща трябва да се правят допълнително. В декора има пана, които всички трябва да се импрегнират. Какви други материали има?

АТАНАС ВЕЛЯНОВ. Пода е от каракул, всичко останало е от дърво, таваните са от метална рамка с импрегнирано зебло, кълчицата в сцената с момичето и маскировъчната мрежа в сцената с войника, които се спускат отгоре на чиги - всичко се импрегнира.

МАЙОР АТАНАСОВ. Пушене има ли?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. И пушене и истински свещи има.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. А бе вие пожарникарите полека лека ще ни забраните и да играем.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Всеки си гледа службата и си премисля нещата от

своя гледна точка. Затова сме се и събрали. Няма какво да се сърдите. Другарят Атанасов си гледа службата.

Други мнения има ли? Някой да се изкаже от артистите, от партийното бюро, профкомитета, от художниците?

ИВАН ЙОРДАНОВ. Така както е конструирана композицията на терена, освен някои неща в колорита, всичко останало е изпълнимо и няма нищо страшно. За дънера на изсъхналото дърво ще е хубаво, ако може да се намери истинско дърво.

ПАНКОВ. Ще го направим от стереопор.

ИВАН ЙОРДАНОВ. Ще звучи много бутафорско при тоя декор.

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. А актьорите няма ли да ги закачат на чиги като ангелчета?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Бих ги закачил с удоволствие, но ще кажат че подражавам на англичаните. Понеже те използваха люлки, аз мога да използвам успоредка и магаре, например, за по-оригинално. /Смях/.

АЛЕКСАНДЪР ГЕТМАН. Това е най-тъпото заседание от 2-3 години насам на което съм присъствувал/това той казва тихо на Елка Мънгова/. Ние имахме само една точка от дневния ред и от тук нататък /прави жест с ръката и на шега:/ пръскайте се по софийските театри. Край на заседанието.

А. Каракостова